

هفته وارہ رسالہ

د کمو خبرو کولو فائدي

(د امير اہل سنت د کتاب د خبرو کولو آدابو نه اووم قسط)

دېرې خبرې کوونکې بیا بیا پېښمانه کېږي

د خبرو کولو څلور قسونه

د خاموشۍ په برکت د خوږ مصطلعې «دندې» دېدار

کور به د امن نه څنګ ډکېږي

شیخ طریقت، امیر اهل سنت، باني دعوت اسلامي، حضرت علامه مولانا ابو بلال

قامش بېړۍ
القاسمیه

محمد الیاس عطار قادري رضوي

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتَمِ النَّبِيِّينَ ط
 اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

د کمو خبرو کولو فائدي

دُعائے عطار: يا ربِّ کریمه! خوک چې دا رساله ”د کمو خبرو کولو فائدي“ ولولي يا واورې هغه ته د کمو خبرو کولو او د ډيرو ښه کارونو کولو توفيق ورعطا کړې او هغه سره د مور او پلاره او خاندانه بې حسابه وبخښې-

اٰمِيْن بِجَاہِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

د دُرود شريف فضيلت

حضرت ابو الْمُظَفَّر محمد بن عبد الله حَيَّام سمرقندي رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَیْہِ فرمائي: زما نه يوه ورځ لاره هېره شوه، ناڅاپه يو صاحب په نظر راغلو او هغوئي وويل: ”زما سره راخته-“ زه د هغه سره روان شوم- زما گمان شو چې دا حضرت سيدنا خضر عَلَيْهِ السَّلَام دے- زما په پوښتنه باندې هغوئي خپل نوم خضر وښودلو، د هغوئي سره يو بل بزرگ هم وو، ما چې د هغوئي نوم معلوم کړو نو هغوئي وفرمائيل: دا الياس (عَلَيْهِ السَّلَام) دے- ما عرض اوکړو: الله پاک دې په تاسو باندې رحمت وفرمائي، آيا تاسو دواړو حضراتو د نبي پاک صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم زیارت کړے دے؟ هغوئي وفرمائيل: آؤ- ما عرض اوکړو: د نبي کریم صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

نه اورېدلي شوي يو ارشادِ پاک راته ووايي د پاره د دې چې ستاسو نه يې روايت کړم- هغوئي وفرمائيل چې مونږ د رسولِ خدا ﷺ نه اورېدلي دي چې کوم کس په ما باندې درودِ پاک ولولي د هغه زړه د نفاق نه داسې پاک کړي شي لکه څنگه چې په ابو باندې کپړه پاکول شي- کوم کس چې ”ﷺ“ لولي نو هغه په ځان باندې د رحمت 70 دروازې برسېره کوي- (القول البدیع، ص: 277، جذب القلوب، ص: 235)

زمانه والے ستائیں، دُرودِ پاک پڑھو
جہاں کے غم جوڑ لائیں، دُرودِ پاک پڑھو

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّيَ اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

انسان د نافرمانۍ يو لفظ هم دوزخ ته رسوله شي

بعضې وخت مسلمان په بے خيالي کښې داسې خوږه خبره اوکړي د کومې نه چې هغه پخپله هم خبر نه وي او الله کریم د هغه نه رضا شوي وي، او څوک په بے پرواهۍ کښې يوه نيمه خبره داسې اوکړي چې هغه ته د هغې پته هم نه وي حالانکې د هغه د بکواس د سپېره والي نه تباهي د هغه مقدر شوې وي- د حضرت سيّدنا ابو هريره رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ نه روايت دے، د مدينې تاجدار ﷺ ارشاد فرمايلے دے: بے شکه بنده کله د الله پاک د رضا کولو داسې کلمه (يعنې جمله) ووايي چې هغې طرفته د هغه

پام هم نه وي، او د هغې په وجه الله پاک د هغه ډېرې درجې اوچتې کړي او بې شکه بنده کله د الله پاک د نافرمانۍ داسې کلمه (يعنې جمله) ووايي چې هغه طرف ته يې پام هم نه وي او د هغې په وجه دوزخ ته پرېوځي-

(مشکوٰۃ ج: 2، ص: 189، حديث: 4813)

خراب صحبت تباه و برباد کړو

اے د خوږ نبي ﷺ عاشقانو! اوس زړه درزونکې حديث شريف بيان شو، واقعي ژبه ښه په سوچ سره خوزول پکار ده، د ژبې د حفاظت ذهن جوړولو کښې د دعوت اسلامي ډېر اهم کردار دے، مونږ ټولو ته د دعوت اسلامي په ديني ماحول کښې د پاتې کېدو سره ښه ديني کارونه کول پکار دي او همېشه د خراب صحبت نه ځان بچ ساتل پکار دي- د غلط صحبت په وجه د بربادهدو نه پس په هدايت مېلاوېدو د عاشقان رسول په برکتې صحبت کښې د راغلي خوش قسمته اسلامي ورور ”مدني سپرلے“ واورئ- د کراچۍ د علاقې ”گلستان جوهر“ يو اسلامي ورور د غلطو ملگرو د ناستې پاستې په وجه د بد اخلاقي او گناهونو په ډنډه کښې انښتے وو، د هغه د سندرو اورېدو سره ډېر شوق وو او بيا دا شوق دومره زيات شو چې هغه به پخپله په مختلفو پروگرامونو کښې سندري وئيلې او د خلقو نه به يې داد اخستلو- د دې نه علاوه چرس خښل د هغه معمول وو، د گناهونو عادت يې دومره زيات شوے وو چې

د بے حيايي خبرې کول او دروغ وئيل هغه ته هډو عيب نه ښکارېدو، د خوش قسمتي نه په کال 2005 کښې هغه ته مدينه الاوليا [يعنې د اوليائو کرامو رَحْمَةُ اللهِ عَلَیْهِ م ښار] ملتان شريف کښې د دعوتِ اسلامي د درېو ورځو بين الاقوامي د سنتو نه ډکه اجتماع کښې د شرکت کولو سعادت حاصل شو او د غوثِ پاک رَحْمَةُ اللهِ عَلَیْهِ مريد هم جوړ شو خو د اجتماع نه د واپس کېدو نه پس هغه بيا د غلطو ملگرو سره ناسته پاسته شروع کړه او بيا د گناهونو سلسله شروع شوه. يوه ورځ هغه ناڅاپه د ذهني مرض ښکار شو د کوم په وجه چې د هغه نه سورة فاتحه هم هېره شوه او هغه په خپل کور کښې د لېونو په شان اوسېدو، خپل مور او پلار به يې خپل دښمنان گڼل، د هغه حالت دومره خراب شو چې د خپل مرض په وجه به يې نه ډوډۍ خوړلې شوه او نه به اوده کېدې شو، اخر هغه د لېونو په هسپتال کښې داخل کړې شو. د هغه مور به د خپل ځوي دغه حالت نشوليدې او هغې به د هغه د پاره ډېرې دعاگانې او وظيفې کولې، يوه ورځ د هغه مور له په خوب کښې يو بزرگ تشریف راوړو او د څه عمل په باره کښې يې ورته ووييل. د هغه مور به بغېر د څه دمې هغه عمل کولو، د هغه عمل په برکت په ورو ورو د هغه اسلامي ورور حالت ښه شو او هغه په جسماني توگه روغ شو او **اَلْحَمْدُ لِلّٰه!** يوه ورځ هغه هم راغله چې هغه د دعوتِ اسلامي د سنتو زده کولو ښودلو مدني قافله کښې سفر اوکړو چرته چې د هغه د عاشقان

رسول پڻ صحبت ڪنبي د گناهونو نه د بچ ڪېدو ذهن جوږ شو او هغه پڻ ديني ماحول ڪنبي ڪور جوږ ڪڍو او د دعوتِ اسلامي د ديني ڪارونو ڪولو سره د ڊويژن پڻ سطح د مدني انعامات (ڪوم ته چي اوس ”نېڪ اعمال“ وائي) ذمه دار هم جوږ شو-

اے د صحابه ڪرامو او اهل بيتو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ عاشقانو! بيان شوے مدني سپرله مونڙ ته د فڪر دعوت راکوي چي مونڙ پڻ خپله ناسته او ملگرتيا باندي يو ڄل بيا نظر واچوو، چرته داسي نه وي چي د نېڪو اعمالو نه د لرې وتو وجه زمونڙه غلطه ملگرتيا او غلطه ناسته پاسته وي!! حضرت مفتي احمد يار خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائي: ”د خرابو خلقو ناسته فائده او د ٻنڀه [خلقو سره] ناسته نقصان چري هم نشي درڪولے- د بهتي والا سره مشڪ نه مېلاؤڀري، صرف ڪري او لوگ مېلاؤڀري- د مُشڪو (د خوشبو) والا سره نه ڪري مېلاؤڀري او نه لوگ، مُشڪ يا خوشبو به مېلاؤڀري-“ نور فرمائي: ”چي ڄومره درنه ڪېدے شي د غلطي ناستي پاستي نه ڄان بچ ڪوئي ولي چي دا دين او دنيا بربادوي او ٻنڀه ناسته پاسته اختيار ڪري ولي چي د دي سره دين او دنيا ٻنڀه ڪيري- د مار سره ناسته ژوند اخلي- د غلط ملگري سره ناسته ايمان بربادوي-“ (مرآة المناجیح، ج: 6، ص: 591)

حضرت مولانا روم رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائي:

صُحْبَتِ طَالِحٍ تُرَا طَالِحٌ كُنْدَ

صُحْبَتِ صَالِحٍ تُرَا صَالِحٌ كُنْدَ

يعني د ښه صحبت به تا ښه او د خراب صحبت به تا خراب کړي- (مثنوي،

دفتر اول، ص: 22)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

خبرې د فضولياتو نه د پاکولو بهترينه نسخه

خبرو کښې د کمي راوستو خواش لرونکو د پاره خپلې خبرې د فضول الفاظو او مختلفو خرابيانو نه د پاکولو د پاره په ”احياء العلوم“ کښې څه داسې ليکله شوي دي: د خبرو څلور قسمونه دي: ﴿1﴾ پوره نقصان والا خبرې ﴿2﴾ پوره فائدي والا خبرې ﴿3﴾ داسې خبرې چې نقصان هم ورکوي او فائده هم ورکوي، او ﴿4﴾ داسې خبرې چې نه پکښې فائده وي او نه نقصان نو وړومبۍ قسم خبرې کومې چې ټولې د نقصان دي د هغې نه همېشه بچ کېدل ضروري دي او دغه شان د درېم قسم والا خبرې چې نقصان او فائده پکښې دواړه دي، د دې نه هم بچ کېدل لازمي دي او کومې چې څلورم قسم دي هغه په فضولياتو کښې شاملې دي چې نه پکښې فائده شته او نه نقصان، ځکه په داسې خبرو کښې وخت ضائع کول هم يو قسم له نقصان دے د دې نه پس صرف دوېم قسم خبرې پاتې کېږي يعنې په خبرو کښې په څلورو کښې درې حصې (يعنې 75 فيصده) د استعمال وړ نه دي او صرف دويم قسم خبرې کومې چې صرف فائده

ورکونکي دي صرف هغه د استعمال قابلي دي خو په دغه قابل استعمال خبرو کښې دننه نړۍ شان ریا، ځان بنودلو، غیبت، تهمت، دروغو مبالغې، ”د ما ما کولو افت“ یعنې د خپل فضیلت، پاکې بیانولو وغېره وغېره اندېښنې موجودې دي، نور دا چې د کټه ورو خبرو کولو سره په فضول خبرو کښې د پرېوتو بیا د هغې په ذریعه د مخکښې تللو سره خدائے دې نه کړي چې په هغې کښې د گناه کولو وغېره وغېره وېره شامله ده او د دې خرابیانو شاملېدل داسې باریکه ده د کومې چې اکثر چاته علم نه وي، لهذا د دې قابل استعمال خبرو په ذریعه هم انسان په خطرو کښې را گېر

وي- (احیاء العلوم ج: 3، ص: 138)

د دنیا خبره چې د خلې نه ووځي نو څه ذکر الله کول پکار دي

د الله پاک نېکانو بندگانو به صرف د دنیا (غېر فضول) خبرې هم ښې نه گڼلې، لکه څنگه چې به حضرت سیدنا حماد بن سلمه رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ چې کله څه د دنیا خبره اوکړه نو د هغې نه پس به یې ”سُبْحَانَ اللهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَاللهُ أَكْبَرُ“ لوستو بیا به یې فرمائیل: ”زمونږ اسلافو (مخکښینو بزرگانو) به په یو مجلس (یعنې ناسته) کښې صرف د دنیا خبرې ښې نه گڼلې، چې د څو پورې به یې د هغې سره څه نېکه خبره نه مېلا وهله-“

(تنبيه المغترين، ص: 190)

ڪلهه ڇي د رحمت توجه وارو له شي

ڇڙتن گس له خو وڀر ٻڌل پڪار دي ڇي چرته زما د طرف نه د الله رُب العِزّت د رحمت توجه لري نشي! حضرت سيّدنا شيخ معروف ڪرخي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: د انسان به ڪاره خبري ڪول د الله پاڪ له خوا د به مدده پر بنودو وجه جو ڀري-“ (تنبيه المغترين، ص: 190)

بنه اخلاق او د دين د پوهي نه محروم ٿيا

منافق ڪه د دنيا پڻه معامله ڪنبي هر خومره عقلمند ولي نه وي خو هغه د بنو اخلاق او د دين د پوهي نه محروم وي ڇڪه هغه بد نصيبه او محروم ده- د سرڪارِ مدينه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد مبارڪ ده ڇي پڻه منافق ڪنبي دوه خصلتونه نه جمع ڪيري: ﴿1﴾ بنه اخلاق او ﴿2﴾ د دين پوهه-

(ترمذي، ج: 4، ص: 313، حديث: 2693)

ڊڀري خبري ڪونڪه ڊير ڇله پنبهانه ڪيري

د نصيحت نه ڊڪ د عربي د يو شعر ترجمه ده: ”عِلْمٌ بِنُكْلَا دِهْ اَوْ خَامُوشِي، سلامتيا، او ڇي ڪله درته خبري ڪول وي نو زياتي خبري مه ڪوي- تاسو به پڻه خاموشي چري هم شرميدلي نه يي- خوپه خبرو به ڊير ڇله پنبهانه يعني شرميدلي يي-“ (تنبيه الغافلين، ص: 116)

خورو او محترموا اسلامي ورونو! واقعي دا حقيقت دے چې پۀ خاموشي کښې د پښېمانتيا يعنې شرمېدو امکان ډېر کم دے او پۀ هر ځائے کښې د ” خبرو کولو “ د عادت د وجې نه ډير ځل انسان ته ” بخښنه غواړم “ وئيل را پيښېږي او معافي غوښتل وي يا پۀ زړۀ زړۀ کښې پښېمانتيا وي چې ما دلته خبرې نۀ وے کړې نو ښه به وے ځکه چې زما پۀ خبرو کولو د مخامخ کس وېره ختمه شوه، ردې بدې مې واورېدلې، فلانکے خفه شو، د فلانکي رنگ زير شو، د فلانکي زړۀ خفه شو، زما تاثير پرې هم خراب پرېوتو وغېره وغېره- د حضرت محمد بن نصر حارثي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه نه څومره ښه خبره بيان کړے شوې ده: ” د زياتو خبرو کولو سره عزت ختمېږي-“

(الصمت لابن ابي الدنيا مع موسوعه ج 7، ص: 60، قول نمبر: 52)

” پۀ خبرو کولو “ سره د پښېمانه کېدلو نه ” د خبرو پۀ نۀ کولو “

پښېمانتيا ښه ده

رښتيا دي، چې ” پۀ خبرو کولو “ سره د پښېمانه کېدلو نه ” د خبرو پۀ نۀ کولو “ پښېمانتيا ښه ده او ” د زيات خوراک سره “ د پښېمانتيا نه ” د کم خوراک کولو سره “ پښېمانتيا ښه ده چې څوک ډېرې خبرې کوي نو پۀ مصيبتونو کښې انښلي او څوک چې د زيات خوراک عادت وي نو هغه خپله معده تباه کوي، اکثر د بدن د غټ والي ښکار شي او قسما قسم

بيماري يي راڳير ڪري، ڪه چري پءُ ڄواني ڪنبي د مرضونو نه ڄءُ لڙ ڊهر
 بچ هم شي نو د ڄواني د تلو نه پس بعضي وخت ”سراسر مرض“ جوڙ
 شي- د زيات خوراڪ د نقصانونو او د بدن د غٽ والي د علاج وغيره نه د
 ڄان خبرولو د پاره د فِضَانِ سَنَّت د وڙومي جلد باب ”بھوک ڪه فضائل
 “ ولوليءَ-

زياتو خبرو ڪولو والا د پڻيمانتي سره مخ ڪيري

غلطه ناسته پاسته بربادول ڪوي، غلط ڄاڻ ته تلو ڪه بدناميري او
 ڦرتن انسان اخر شرميري- د حضرت سيّدنا لقمانِ حڪيم رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه پءُ باره
 ڪنبي وئيل شوي دي ڇي هغوئي خپل ڄوي ته وفرمائيل: اءِ ڄويه!
 ﴿1﴾ ڄوک ڇي د غلط گس دوست او ملگرءِ جوڙيري هغه ته سلامتيا
 نه مهلا وڙيري او ﴿2﴾ ڄوک ڇي غلط ڄاڻ ته ڄي هغه بدناميري او
 ﴿3﴾ ڄوک ڇي د خپلي ڙبي حفاظت نه ڪوي هغه شرميري-

(تَنْبِيهُُ الْعَافِلِينَ، ص: 115)

ڄوک ڇي پءُ سوچ سره خبري ڪوي د فضول خبرو نه بچ ڪيري

د عقلمند شان دا دءِ ڇي پءُ سوچ سره خبره اوڪري، خپل وخت فضول خراب
 نه ڪري، خپلي معاملي ته پام اوڪري، ڇي ڄوک داسي ڪوي نو هغه ته د فضول
 خبرو ڪولو موقع ڪله مهلا وڙيري! د حضرت سيّدنا ابوذر غفاري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه

روايت دے چي ما د مدينے د سرڪار ﷺ نه پوڻتنه اوکڙه چي
 پڻ ابراهيمي صحيفو (يعني پڻ حضرت ابراهيم ﷺ باندې پڻ نازل شو
 اسماني ڪتابونو) ڪنبي خه مضمونونه وو؟ وه يي فرمائيل: پڻ هغي ڪنبي
 ٽول عبرت او نصيحت وو (پڻ هغي ڪنبي دا هم وو چي)، پڻ عقلمند لازم
 دي چي د خيلي زماڻي د حالاتو نه خبر وي او د خيلي ڙبي حفاظت
 اوکڙي- د خبرو ڪولو پڻ خائي ڪار ڪوي او د هغه پڻ خبرو ڪنبي فضول
 خبري نه وي- (الله والون کي باتين، ج: 1، ص: 319، حلية الاولياء ج: 1، ص: 222)

د ڪنسر مريضه بنه شوه

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! د دعوتِ اسلامي د ديني ماحول هم خه ڻيڪي برڪتونه دي، د دي
 برڪتونو اندازي لگولو د پاره يو ”مدي سپرلے“ واورئ او خوشحاله شئ:
 د اولڊ ڪانپور (هندوستان) د يو اسلامي ورور خوش قسمتي وه چي د هغه د
 دعوتِ اسلامي د ديني ماحول سره تڙون نصيب شو- د هغه د [مور له طرفه
 د] نيا بي بي طبيعت ڊهر خراب وو، ڊهر علاجونه يي اوکڙل خوشفا مېلاڙ
 نه شوه- ڊاڪٽرانو ووئيل چي ”د هغي ڪنسر دے او ورسره يي دا خبر هم
 واورولو چي دا د يو خو ورڻو ميلمنه ده-“ د وڙي دي خبر هغوي وڙول،
 هغوي د **الله رب العزت** پڻ باور د نيا د رغيدو دعا غوڻتلو د پاره د دعوتِ
 اسلامي پڻ هفته واره د سنتون نه ڊکه اجتماع ڪنبي شرڪت اوکڙو او پڻ ڙا

ڙپا يي دعا اوکړه: چي ”يا الله پاڪه! دلته چي ستا کوم هم محبوب بنده دے د هغوئي پۀ برکت زما نيا ابی له صحت ورکړي.“ پۀ بله ورځ چي کله د نيا ابی پۀ خدمت کښي حاضر شو نو د هغۀ د خوشحالي هډوڅۀ حدنۀ ووځکه چي پۀ اجتماع کښي د عاشقان رسول تر مينځه د غوښتلے شوې دعا برکت داسي ظاهر شو چي د هغۀ نيا ابی اوس کښناستے شوه بلکي ښه روغه جوړه شوه او گرځېدله.

تراشکر مولاد يادني ماحول نه چھوٹے کبھی بھی خدا دني ماحول

سلامت رہے يا خدا دني ماحول بچے بد نظر سے سدا دني ماحول

(وسائلې بخشش، ص: 647)

يوه بيماري هم لا علاج نه ده

سُبْحَنَ الله! الله پاک پۀ هر څيز قدرت لري، که هغه وغواړي نو کښر به هم ټيک شي. يقيناً د بوداتوب او د مرگ نه سيوا د هرې بيماري علاج شته. آؤ خو دا خبره بېله ده چي د ډېرو مرضونو علاج لا طبيبانو [ډاکټرانو] نه دے معلوم کړے. ځکه د دې وئيلو پۀ ځائے چي ”د فلانکي مرض علاج نشته“ مناسبه دا ده چي داسي ووئيلے شي چي زمونږ سره د دې بيماري علاج نشته يا لا ډاکټرانو اوسه پورې د دې مرض علاج نه دے معلوم کړے. بهر حال که ربّ کریم وغواړي نو دواي د شفا ذريعه جوړه شي گڼي عېن ممکن ده چي هغه دواي به د مرگ وجه جوړه شي! او دا هم

اکثر ليدلے کيڙي چې د ماهره ډاکټر د طرف نه مېلاؤ شوې د صحيح دوايۍ باوجود په بعضې بعضې بيمار غلط اثر اوشي.

د کينسر روحاني علاج

اول او اخر کينې يولس ځله دُرود ابراهيم او په مينځ کينې ”سُورَةُ مَرِيَمَ“ ولولئ او اوبه پرې دم کړئ، د ضرورت په توگه ورسره نورې اوبه مېلاوهئ، مريض دې دغه اوبه هره ورځ څښي، دا عمل د څلوېښتو ورځو پورې بغير د ناغې نه کوي، **اِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيمُ!** شفا به ومومي. (بل څوک يې هم د لوستو سره دموله شي او په مريض يې څښلے شي)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّيَ اللهُ عَلَى مُحَمَّد

بېوقوفه چې د څو پورې خاموشه اوسي پېژندلے کيږي نه

د خاموشه اوسيدو سره بعضې وخت په خلقو رُعب پروت وي، خلق ورته د عزت په نظر گوري او څوک چې هر وخت خبرې کوي د هغه رُعب ختمېږي او د هغه د خبرې ”وزن“ هم نه پاتې کيږي. ابراهيم نخعي **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** فرمايې: ”څوک چې غور اوکړي نو په ټول مجلس کينې به اشرف (يعنې د ټولو نه زيات شريف) او زيات رُعب والا هغه گس ومومي کوم چې اکثر خاموشه وي، ځکه چې خاموشي د عالم د پاره ښکلا ده او د جاهل د پاره پرده.“ (تنبيه المغترين، ص: 190)

ڪه چري د نيمي شپي پوري نمر نه پرپوخي نو؟ (واقعه)

اے د خوب نبي صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم عاشقانو! واقعي ده چي د ژبي بندي ساتلو سره عزت جوړ وي، انسان چي ڪله خبري شروع ڪري، نو د هغه د پوهي پته لگي- وئيل ڪيري چي د امام يوسف رَحْمَةُ اللہِ عَلَیْہِ سره يو گس ناست وو خو ڪله به يي هم خه نه وئيل- يو خل حضرت امام ابو يوسف رَحْمَةُ اللہِ عَلَیْہِ هغه ته وفرمائيل: ته خه سوال ولي نه ڪوي؟ هميشه چپ ناست يي؟ دي اوربدو سره هغه پوښتنه اوکړه: ښه دا ووايي چي روژه ڪله ماتول پکار ده؟ وه يي فرمائيل: ڪله چي نمر پرپوخي- هغه وئيل: ڪه چري د نيمي شپي پوري نمر نه پرپوخي نو بيا؟ د دي پوښتنې اوربدو سره حضرت امام ابو يوسف رَحْمَةُ اللہِ عَلَیْہِ په خدا شو او وه يي فرمائيل: ستا خاموشه اوسيدل ښه وو، ما ستا ژبه پرانسته، غلطي مي اوکړه-

(تاريخ بغداد، ج: 14، ص: 251)

کاش! زه گونگه وے

اے د خوب نبي صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم عاشقانو! ڪه وکتله شي نو نابينا په فائده ڪښي وي چي پردي زنانه، فلمونه، ډرامې، د چا ”هاف پينٽ“ والا گس ڪولاؤ پنډي او ورنانو ليدو، په بي گيرو هلڪانو د ”خاص خوند“ والا نظر نه غورخېدو وغېره وغېره گناهونو نه بچ وي، دغه شان گونگه هم د ژبي د

بے شمېره افتونو نه محفوظ وي- د مسلمانانو وړومبې خليفه، عاشق اکبر، حضرت صديق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د (عاجزی پۀ توگه) فرمائي: ”کاش! چې زۀ گونگۀ وۀ خو د ذکرُ الله د حده پورې راته د خبرو کولو صلاحيت حاصل وۀ-“ (مرقاۀ المفاتيح، ج: 10، ص: 87)

کاش! چې دا گونگۀ وۀ

پۀ ”احياءُ العلوم“ کښې دي: صحابي رسول، حضرت ابودردا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ يوه ورځ يوه گز ژبې (يعنې ډېرې خبرې کوونکې) زنانه وليدله نو وه يې فرمائيل: که چېرې دا گونگۀ وۀ نو د دې پۀ حق کښې به بهتره وه-
(احياءُ العلوم، ج: 3، ص: 142)

کور به د سکون نه څنگ ډکېږي!

د الله پاک د ډېر خوږ اخري نبي، مکي مدني، محمد عربي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ خوږ صحابي حضرت ابودردا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ مبارک ارشاد نه دې خاص طور زمونږه اسلامي خوښې سبق حاصل کړي کومې چې د فضول خبرو، غېر ضروري پوښتنو، بد گمانو او غېبتونو وغېره نه نۀ وزگارېږي، که چېرې پۀ صحيح معنو کښې خاموشه اوسېدل زده کړي نو د هغوئي کورنۍ پرېشاني، د ټولو خپلوانو سره نۀ لگېدل، او د خواښې او اينگور جنگ جگړې وغېره ډېرې مسئلې به حل شي او ټول خاندان به پۀ سکون شي

ځکه چې کورونو کښې جگړې د ژبې د غلط استعمال په وجه کيږي.

د سوشل مېډيا يو قابل غور پوست

د سوشل مېډيا يو پام راگرځوونکې پوست د معمولي فرق سره وړاندې کولې شي، يوې جينې پوست اوکړو: که چېرې د واده نه پس د مور پلار ځان سره ساتلو حق لوبو ته مېلاؤېدې نو ملک کښې به يو ” اولد هائوس “هم نه وو. په دې يو هلک ډېر ښکله جواب ورکړو چې که چېرې دغه لوبه د واده نه پس سخر خوانبې پلار او مور اوکښې نو ملک خوځه کړې چې په ټوله دنيا کښې به يو اولد هائوس پاتې نه شي.

په دې پوست کښې صرف د هغه زنانوؤ د پوهه کولو کوشش شوه دے کومې چې د خپلې خوانبې، ايندوريانو وغېره په مخکښې ښه ډېره ژبه چلوي او د کور امن خرابوي، کښې نو معاشره کښې په سخرگنۍ کښې د ظلم ښکار زنانوؤ هم يوه لويه شمېره مېلاؤېږي.

د خوانبې او اينگور د جگړې ختمولو نځه

که چېرې خوانبې رټل کوي نو ” اينگور “ له پکار دي چې صرف صبر کوي، په جواب کښې دې يو لفظ هم نه وايي او خپل ځاوند ته دې شکايت هم نه کوي، تندې دې هم نه تريو کوي، او د خپلو بچو رټلو يا د لوبو وغېره ماتولو سره دې هم غصه نه سړوي او د پلار کور کښې دې هم ځه

نه وائي، **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ الْكَرِيمُ!** په ورو ورو به د کور مسئلې حل شي- داسې که چرې يوه اينگور د خپلې ”خوانبې“ سره جگړه کوي نو خوانبې له پکار دي چې جوابي کاروائي نه کوي، صرف خاموشي دې اختياروي، د کور يو گس د دې پورې چې خپل ځوي ته دې هم شکايت نه کوي- **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ الْكَرِيمُ!** د دې متل ”ايک چپ سو سکھ“ مطابق به سکون ومومي- او جي! که چرې په صحيح معنو کنبې د سک مدینه **عَفِي عَنْهُ** په دې ”نسخه“ عمل اوکړي شو نو **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ الْكَرِيمُ!** ډېره زر به د خوانبې او اينگور جگړه ختمه شي او کور به د سکون نه ډک شي-

د خاموشۍ په برکت سره د خور مصطفى **صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم** ديدار

يوې اسلامي خور د دعوت اسلامي د مکتبه المدینه د طرف نه جاري شوه د خاموشۍ د اهميت په باره کنبې د سنتو ډک بيان آډيو کېست اوړېدو سره په خاموشۍ اوسېدل شروع کړه، په درېو ورځو کنبې هغې ته اندازه وشوه چې مخکې به هغې څومره فالتو خبرې کولې! **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الْكَرِيمِ** د خاموشۍ په برکت سره هغې ښه ښه خوبونه ليدل شروع کړل، د فضول خبرو نه د بچ کېدو د کوشش په درېمه ورځ هغې د مکتبه المدینه نه جاري شوه د سنتو ډک بيان يو بل آډيو کيسټ د ”اطاعت کي ټيږي“ په نوم واورېدو- چې د شپې کله اوده شوه نو **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الْكَرِيمِ** په کېست کنبې يوه بيان شوې واقعه هغې په خوب کنبې وليدله! ”د جنگ نقشه وه، د مدینه

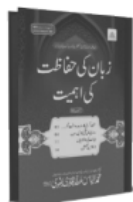
سرکار صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم د دښمن د جاسوسۍ د پاره خپل صحابي حضرت حذيفه رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ روانوي، هغوئي د کفرانو د خېمو خوا ته رسېږي نو هغوئي د کفرانو سردار حضرت ابوسفیان (کوم چې هغه وخته پورې لا مسلمان شوے نه وو) ولاړپه نظر راځي، د غنیمت موقعې گڼلو سره حضرت حذيفه رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ غشے کمان ته خېږوي چې هغوئي ته د دواړو جهانو د سردار صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم دا حکم ياد شي چې ”کفرانو ته خبر نه وي“ نو د خپل خوږ آقا، مصطفیٰ جانِ رحمت صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم د فرمانبردارۍ کولو سره غشے نه ولي، بيا حاضرېږي او د تاجدار رسالت صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم په خدمت کښې کارکردگي وړاندې کوي۔ **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الْكَرِيمِ** په دې خوب کښې دغې اسلامي خور ته د مدينے د سرکار صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم او دوؤ صحابه کرامو رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمَا صفا صفا زیارت نصیب شو، نورې ټولې نظارې ورته خړې خړې ښکاره کېدلې۔“ **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ!** صرف د درېو ورځو د فضول خبرونه د بېچ کېدو په کوشش په هغې د دواړو جهانو د سردار صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ډېر لويي کرم وشو، د هغې وينا وه چې: بس زما ارمان دے چې چرې مې هم د ژبې نه څه فالتو لفظ وه نه ووځي۔

الله کړو! میں نہ کبھی فالتو باتیں

بس ذکر میں گزریں مرے دن اور مری راتیں

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ عَلَی مُحَمَّد

د اميرِ اهلِ سنّت دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه د کتاب د خبرو کولو آداب نه د اوسه پورې
د راغلو 6 قسطونو ډاؤن لوډ کولو د پاره لاندې ورکړے شوي Code QR
سکين کړئ۔

د راتلونکې هفتې رساله

فیضانِ مدینہ محلہ سوداگران، زرد سبزی منڈی کراچی

UAN +92 21 111 25 26 92 0313-1139278

www.maktabatulmadinah.com / www.dawateislami.net

feedback@maktabatulmadinah.com / ilmia@dawateislami.net